

Terttu Mäkinen, Pj.

Asikkalan Eläkkeensaajat Ry

18.2.2025 vietämme Eläkeläisen päivää ja muistamme samalla EKL:n (Eläkkeensaajien Keskusliitto) perustamisen vuonna 1962. Eläkkeensaajien edunvalvonta toteutuu merkittävästi vapaaehtoisena järjestötyönä eläkkeensaajien yhdistysten, piirien ja liittotason vaikuttamisena. Valtakunnallisena päivänä on toivottavaa järjestää alueellisia tapahtumia ja iloisia kokoontumisia eri puolilla Suomea.

Kelan maksama Kansaneläke on perusturvaa, joka täydentää työeläkettä, mikäli se on jäänyt pieneksi tai sitä ei ole kertynyt ollenkaan. Vuoden 2023 lopulla 34 % suomalaisista eläkkeensaajista sai kansaneläkettä keskimäärin 335 euroa kuukaudessa ja noin joka viides saajista oli työkyvyttömyyseläkkeellä (HS, 2.2.2025, s.8). Suurin osa kansaneläkkeen saajista, jotka enimmäkseen ovat naisia, on vanhuuseläkkeellä. Naisilla miehiin verrattuna on ollut lyhyitä työuria matalasti palkatuissa työtehtävissä ja lisäksi naiset ovat olleet pitkällä lastenhoito- tai perhevapaajaksoilla. Kelantutkimusprofessori Karoliina Koskenvuo toteaa (HS.,2.2.25, s.8) eläkkeensaajien usein tarvitsevan muitakin Kelan tukia kuten eläkkeensaajan asumistukea, hoitotukea tai takuueläkettä ja myös perustoimeentulotukea.

Vuonna 2023 suurin osa Kelan työkyvyttömyyseläkkeen saajista sai eläkettä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden perusteella.

Vuonna 2023 vanhuuseläkkeelle siirtyneistä, vähintään 38 vuoden työuran tehneistä, kahdella prosentilla työeläkettä kertyi alle tuhat euroa kuukaudessa. Yrittäjien työeläkkeet jäivät pieniksi, sillä moni yrittäjä on määrittänyt työtulonsa pieneksi minimoidakseen eläkemaksunsa.

On huomattava, että moni toimeentulotuen varassa oleva pitkäkestoisesti sairas on usein käytännössä työ- ja toimintakyvytön ja tarvitsisi saada sosiaaliturvaa muulla tavoin. Lääketieteellinen diagnostinen määrittely on silloin yksilön sosiaaliturvassa avainasemassa. Neuropsykiatristen ja erilaisten immunologisten terveyspulmien kanssa kamppailevat potilaat sekä Long covid -potilaat ovat monesti vaarassa jäädä vaille perusturvaa ja tukea.

Eläkeläisen päivä muistuttaa meitä monen niin iäkkään kuin nuoren elämäntilanteesta ja tarpeesta saada oikeutta ja turvaa yhteiskunnassamme.

Esitys Piirin kokouksessa käsiteltäväksi 4.3.2025